

كوردە خان

عادل شاسوارى

۱

غاندى بە شۆرشگىرانى
ئازاد يخوازى هيندى وت :
- ئەمە سەرەتاي شۆرشە ،
بەرايى ئەزمونىكى نوپى ژيا نمانە ..
ئەي گەلى من
ئازادىي يا نانتان دەوى ؟!
هوردووى را پەريوى شۆرش
هاوارى كرد :
- هەردووكيان ..
هەم ئازادى و هەم نان بو ژيان .
- ئەم دەقەرى ئەنگوستە چاوهى هيوادا
يان نان دەبىت يا ئازادى .
پاش تىرپامان دەنگ هاتە گو :
- بەس ئازادى !

۲

ماتابانى ئاسمانى ئاشتى كوردستان ،
بارانى تريفە كۆدەكا ..
زريانى شەر ،
كالاي شومى دەچنيتەوهو
ئەلبومى خوى
ئە هە ئەفەي ميژوو دەدا ..
شەر ؟ بەرەو هەوارگەي ئاشتى
سەنگەرى خوى تەسليم دەكات ..
ئوخەي بو ژينيك دەخوازى
ئەگەر دارى ئازادى
بى خوين ئاو نەدرى
با دارى ئاشتى
بى خوين بەر بگرى .. !

۳

نه وشه ما ..
 نه په‌ره‌ش چيتر توانای ما ..
 بيته ميوانی دهر به‌ندی زام ..
 بيته ميوانی نه‌و ميژه‌ی
 دانوستان نانسې ..
 نه‌و قه‌نه‌م‌ه‌ی خه‌نده نازانی ..
 نه‌و ده‌قه‌ره‌ی نه‌عره‌ته‌ی سه‌نگ نه‌بی
 هيچ نابيستی ..
 نه‌و رو‌خانه‌ی
 رو‌حه‌کانی بی‌جه‌سته‌و
 جه‌سته‌کانی بی‌رو‌حن ..
 نه‌و شوین گاهه‌ی
 (نه‌ری) کان نه‌خو‌ده‌گری
 (نه‌ژیان نه‌مه‌رگ)
 بژی وه‌ک کورد ..
 نه‌ ژینیک لی‌بی بی‌رازی ،
 نه‌ مه‌رگی‌کیش بتکا رزگار .
 نیوانی مه‌رگ و ژیان = میژووی گه‌لی کوردستان !!

۳

دیروکی هه‌نه‌فه‌ی جه‌سره‌تی
 کام دهر به‌نده ده‌پشکنی !
 گشت تان و پوی عه‌قلی چیاو
 ناکوکی نیوان خیزانه ،
 تهم تومانی شه‌ری ره‌شی
 بو‌چنیووین ..
 ناکامی هه‌ولئ ژیانی
 نوگرؤی شیوی مه‌رگ کردووین ..
 هه‌ر نه‌رووخانی قه‌لای دمدم و
 نه‌پارتمان‌ه‌کانی میژووی ماده‌وه
 تا‌رمانی نه‌ماره‌ته‌کانی
 بابان و سوران ،
 ناخو‌چه‌ند نالی
 (خاک و خو‌ل) ی شیعیان

جی ھیلابیت و
 چامہی سەفەریان نووسی بی ؟
 یان نسکۆی شۆرش
 شیخانە بەردەقارەمان و
 سەعیدی پیران
 یان کەوتنی نیمکەتی کۆماری قازی ؟
 خامە بە خوینی گیانی خۆی
 نە خشی کامە زام بکات و
 بەقەدی باریکە ئەی ژێ ئاسای
 کام توفانی سەمفونیا بژەنی و
 پەرە بە سنگی خوینی
 کام گۆبەندی ئەم ولاتە زامدارە
 ھیل کیش کات ..
 بیرمەندی ئەم دەقەری
 ھەنسک و حەسرەتەش
 پرچی کام زەمەن شانەکاو
 گیانی کام زەمین شاد بکات ؟

٤

ھیندەدی فیشەکی تیسکەکان
 کۆرپەیی چاوگەشی کوردستان
 بی ناز کەوتوون .
 ھیندەدی پرژەیی
 ھوردووی شەپی براکوژی
 چاوگەیی عیشق و
 کاریزی برابەتی وشک بوون .
 ھیندەدی ناسۆری
 دا پیرە جگەرسوتاوەکانی ئەنفال
 داروگە نی کوردستان خنکان .
 ھیندەدی چیاو کەژی جوان
 مندال و زارۆکی بی گوناھ
 ئەبرسان تینووی مەرگن

٥

بۇن دى ..
ئە ولاتى كوردەوہ ،
ئەو ولاتى ئەيەك چركەدا
پېنج جار دى ئى دەدا ..
بۇن دى ..
ئەو ولاتى ئەيەك چركەدا
پېنج جار چوارمېخە دەكىشريت ..
بۇن دى ..
بۇنى هوردووى شەرى شووم دى ..
ئەو ولاتەوہ
كە بازوو دەسە لاتدارەو
بىرى حيوار وچان دەدات
بۇن دى ..
ئەو ولاتەوہ
كە دەستى ھەبوو
چە پلە ئى دەدات
كە چەكى ھەبوو
تەقە دەكات
دەنگى خومپارەو
بۇنى خوین و
بۇ پرۇزى گوشت و ئېسقان دى ..
(بۇن) دەنگ و سەدا بە رۇح دەدا
تا چە پلەو چەك
ئاھەنگى ولاتەم بگېرن
قەت گۆبەندەم نابىتە گۆقەند ؟

٦

بى باسەكەم
كوردستانە بى كەسەكەم
داردەسەكەم
شويىن گاهى رەوانى پاكى ھەژاران ،
قەتلگاہى پەيكەرى خرج و خامان .
چەشەى ژانى
بى نانى نەژادى كەيل ،
ميراتگىرى من و تۆو ئەو ،

ئەي پەژموردەي ئەووە بۆ تۆو
ئەووە بۆ من ،
ئەوەشيان مایەووە بۆ ئەو .. !
خاکی خومار .. ھەسوونە زێرینەي برسە ..
ئەسپەي سەرکەشی رپەي سەھەر
ماندوو شەکەت
شل و شیواو بۆ کوی دەرۆی ؟
مەگەر تۆش بارکەیت و بېرۆی
جا تیر دەبی !
ئەگین ھەروا بی ھویدە
چاوەرپەي بی ،
فانۆسی تەلاری گول بی ..
ھیمەن ، ھیمەن
ئەرۆ لاوازو سیس دەبی ،
ئەبی نەوتیا دەکوژیتەووە ،
رۆژی دەبی چۆرپەي بی !
کریستالی بەئقیسیش بی ،
مادام ژیانەت لیرەبی و
ھەناسەشت ئە ھەندەران .
رۆژی دادیت ..
رووناکیەت دەبیتە خەزان ..
پایزیشت ھەر مەرگ و ژان ..
ئەووەش زیاتر :
ئەسپەي حاتمەي تانی بی
رۆژیک دەبی
بەبرسیەتی .. بەبی دئسۆز
بەتەنھایی
خاو .. خاوەمەري !

ئیمە کوردی
دەقەری جەسەرت و ژانین ..
ئیمە نسکۆی
خەمیکی درێژکراوەی
میزووی خومانین ..

ئېمە ئەتلەسى
جوگرافىيە زامىن ..
ئېمە سۇناتى
سە مەفونىيە خەمىن ..
ئېمە موسافىرىكى
ناوزىلى عەرەرىن
ئېمە ھېندە بېكەسىن
خۇنە پۇكە
ئە برى خاكى ئارداوى دەخۇين ..
خۇرى ئەم ولاتى ئېمە
وھكو نانى تە نوور ھە ئدى ..
ئاسمانىشمان وھكو سفرەى مائى پاشا
رازاوھىيە بە ئەستېرەى ئازادى گەش ..
بە لام برسىن ؟

۸

كوردستانى ئېمە
ئەسپىكى كە حېلى جەنگە ..
(۲۴) كاژېر شەر بىكات
تېر خۇين نابىت ..
ماندوو نابىت ..
ئەسپى ئېمە
پشتى پان نىيە
وھك ھى خە ئكى،
يەك شت ئەگرى
يان نان ياخود ئازادى ؟

۹

ئەسپى كوردستانى ئېمە
چەندان سائە ژان تەى ئەكا ..
چەندان ژانە سال كۇنەكا ..
چەندان سائە خەم بارئەكا ..
مىژوو ئەلى :
ھۇلاكو ھىشتا منداڭ بوو

جەنگیز خان پىي نەگرتىبوو
ھىتلەر نە ناو رەورەوا بوو
كوردستانى من رەخش بوو
ئەوا تا ئىستارى دەپرى
ئەوا تا ئىستا ھەر دەفرى..
كە چى نە جىي خوى نابزوى..!

۱۰

ئىمە نە نىو كوشى ئاسمانى كوردستان
قەت ناخوازين ھۆلاكوۋىن،
جەنگىز خانى پىي گرتوۋىن..
ھىتلەرى ەرشى نازى بىن،
ئاواتمانە
ھۆلاكوۋكان زوو بنەون،
جەنگىزەكان ھەر پىي نەگرن،
نە چنگى رەشى نازىەكان
رزگار بىن..
ئىمە داغان بوۋىن..
ھىلاك وشەمزىن..
ئىمە برسى نانى فىكرىن
نانى ھە ئويست و مامە ئەين..
ئىمە برسى
بەس نانى خرى تە نوور نىن،
ئىمە برسى خوانى مامە ئەي جىھانىن،
ئىمە برسى
قەوارەى بوونى خۇمانىن..!

adilshaswary2000@yahoo.com